

A Tomáš odpovedal a riekol mu: Môj Pán a môj Boh!

A Ježiš mu povedal: Tomášu, uveril si, že si ma videl. Blahoslavení sú, ktorí nevideli a uverili.

Ján 20:28-29

Tento príspevok/článok je inšpirovaný svedectvom a vyučovaním kazateľa Jesseho Pirschela z marca roku 1999. Opisujeme v ňom jeho skúsenosť s tým, ako zakolísal vo viere kvôli zvodu falošného učenia týkajúceho sa otázky božstva¹ Pána Ježiša Krista, akým zápasom prešiel, a ako ho Pán upevnil v pravdách Božieho slova v doktríne božstva Pána Ježiša. Jesse vo svojom svedectve hovorí o božstve Pána Ježiša Krista jednoduchým výkladovým spôsobom na pozadí svojej osobnej skúsenosti v konfrontácii s nebiblickým názorom na Pána Ježiša ako jedného zo stvorených anjelských bytostí. Pre väčšiu a lepšiu zrozumiteľnosť sme považovali za užitočné doplniť jeho výklad Božím menom tak, ako je uvedené/zapísané v hebrejských textoch. Tieto doplňujúce poznámky redakcie sú uvedené v hranatých zátvorkách.

1. časť

Jesse začína svoje svedectvo takto:

Budem hovoriť o božstve Ježiša Krista z Nazareta a o tom, čo všetko jeho božstvo pre človeka znamená. Tiež o tom, čo to predovšetkým znamená pre nás, veriacich v neho. Je potrebné, aby sme o ňom čo najviac vedeli a poznali ho, a tým ho čo najviac milovali a uctievali. Ale prečo je to také dôležité a prečo sa zaoberáme božstvom Ježiša Krista z Nazareta? Božstvo Ježiša Krista je jedna z mojich obľúbených tém Biblie. Porozprávam vám, prečo tomu tak je. Je to môj osobný príbeh a predkladám vám ho, ako moje svedectvo.

Ono to celé začalo takto. Bol som obráteným (kresťanom) asi tak päť mesiacov. Bol som veľmi šťastný a vzrušený z toho, že mi boli odpustené hriechy. Lúbil som Boha celým svojím srdcom, ale o Biblii som vedel ešte veľmi málo. Veril som, že tu bol Ježiš, a že zomrel na kríži aj za moje hriechy, ale o ňom a jeho božstve som toho ešte veľa nevedel. V tomto období som začal navštevovať biblickú školu. Keď som bol už v druhom semestri a v štúdiu sme mali krátku pauzu, prihodilo sa mi nasledovné. V jednu sobotu skoro ráno niekto búchal na moje dvere. Vonku stáli dvaja veľmi pekne oblečení a príjemne vyzerajúci ľudia. Bol to taký najsladší pár, aký sa vidí málokedy, ale vtedy som málo vedel o tom, že sú to vlastne nepriatelia evanjelia. Opýtali sa ma: „Nechcel by si vedieť, ako mať raj na zemi?“ Povedal som: „Iste, prečo nie?!“ Pretože som bol ešte mladým veriacim (mladým vo viere) a bol som práve druhý semester na biblickej škole, tak som si myslel, že viac menej už viem všetko. Myslel som si, že poznám Bibliu, a že na všetko mám odpoveď, a tak som hneď tam na nich vytiahol dva verše: „Na

počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a Boh bol to Slovo. A to Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami.“ Myslel som si, že to na nich bude stačiť a tiež to, že proti tomu nemôžu nič namietat' a priamo tam, na prahu mojich dverí, sa obrátia.

Oni mi však namiesto toho dali dlhú odpoveď o tom, že v gréckom texte sa na tomto mieste píše, že to je boh s malým „b“. Povedal som im: „Dobre, mám iný verš.“ a zacitoval som im: „Ja a Otec sme jedno.“ Odpovedali mi: „Áno, to je pravda“, a potom pokračovali: „Otče, urob ich jedno, týchto učeníkov, tak, ako sme jedno ja a ty.“ To mi zacitovali z Jána sedemnásť kapitoly a opýtali sa ma: „Tak teda všetci učenici sú bohovia?“ Pomyslel som si: „Dobre, musí existovať nejaký tretí verš.“ Náš rozhovor pokračoval takýmto štýlom ďalej, ale keď sme v to ráno skončili, už som bol v podstate presvedčený, že Ježiš nie je Boh. Títo ľudia ma rozkývali a spochybnilí moju vieru.

Keď prestávka v štúdiu skončila, vrátil som sa naspäť na biblickú školu, ale sám v sebe som rozmýšľal: „Prečo by som mal na tejto škole mrhať svoj čas? Ak Ježiš nie je Boh, tak potom je všetko inak, než ako tomu verím.“ Spomínam si, ako som sa po tejto udalosti modlil: „Pane, kto teda je Ježiš? Ukáž mi to v tvojom slove, v Biblii. Chcem, aby si mi to ukázal.“ A práve v ten istý týždeň sme dostali možnosť prihlásiť sa na štúdium kristológie. To je študijný predmet týkajúci sa božstva Ježiša Krista.

Jesse potom plynule prechádza vo svojom svedectve do výkladového vyučovania, v ktorom poukazuje z Písma na to, že Ježiš Kristus má božskú podstatu/prirodzenosť, je božského bytia. Pokračuje takto: Skôr, než si prejdeme texty Písma o božstve Pána Ježiša Krista, dám vám moju odpoveď na otázku „Kto je Ježiš Kristus?“ – Ježiš Kristus z Nazareta je Boh.

Tento výrok, táto Jesseho odpoveď, je biblicky pravdivá, stručná a výstižná. Považujeme za užitočné na tomto mieste ju trochu rozvinúť a uviesť ako presne ju máme vo svetle biblického učenia chápať. Výpoveď „Ježiš Kristus je Boh“ vyjadruje, že Ježiš Kristus je rovnako božskej podstaty/prirodzenosti, ako je božskej podstaty/prirodzenosti Boh Otec. V tomto sú si úplne rovní, identickí, ich bytie je rovnakej podstaty. Pre túto príčinu Písmo označuje Ježiša ako Boha. Zároveň nám však Písmo odкрýva aj to, že medzi Ježišom Kristom a jeho Otcom existuje vzťah Syna a Otca. To je veľmi dôležité. Tým je ukázané nielen to, že Syn sa vo všetkom podriaďuje Otcovi, ale aj to, že božstvo Syna je odvodené od božstva Otca. Jeho božstvo má pôvod v božstve Otca. Otec splodil Syna ešte vo večnosti. Splodil, ale nie stvoril – a to je rozdiel. Splodiť a stvoriť sú dve rozdielne veci. Syn nie je stvorený – je splodený. Syn je večným Synom svojho Otca, je ním a zostáva ním od vekov na veky. Vzťah Syna a Otca je podobný ako vzťah syna a otca, ktorý poznáme zo svojej ľudskej skúsenosti. Otec dáva pôvod svojmu synovi. Syn má svoje „človečenstvo“ zo svojho otca skrze splodenie. Potiaľto táto podobnosť platí, ale neplatí za touto hranicou. Písmo túto analógiu syna a otca používa na vysvetlenie vzťahu Syna a Otca, pretože ak máme pochopiť Boha v jeho bytí a vzťah Boha Syna a Boha Otca, tak potrebujeme pochopiť niečo, čo sa vymyká našej bežnej skúsenosti a logike, a analógia vzťahu pozemského syna a pozemského otca je v tomto prípade veľmi nápomocná.

Jesseho svedectvo a vyučovanie pokračuje nasledovne: Mnoho náboženstiev vôbec neverí, že Ježiš je božskej podstaty, že je nestvorený Boží Syn. Moslimovia robia z Ježiša človeka, proroka, jedného z mnohých. Jehovovi svedkovia tvrdia, že Ježiš Kristus je Boží syn, ale nie je božskej prirodzenosti (podstaty), je len jeden z anjelov, teda je Bohom stvorený. Aj Mormóni veria v Ježiša, ale to nie je ten istý Ježiš, v ktorého veríme podľa Písma my kresťania. Len preto, že niečo alebo niekto nesie to isté meno, to meno z neho ešte nerobí osobu tej istej identity či podstaty.

Jediný spôsob, ako skutočne poznať Ježiša Krista z Nazareta, je veriť tomu, čo o ňom prehlasuje Biblia. A to preto, že nič iné nepomôže, nič iné k poznaniu a pochopeniu osoby Ježiša Krista nie je dostatočne dobré. Nemôžeme si vytvárať naše vlastné predstavy o tom, kto by Ježiš mal byť, ale musíme prijať to, čo o ňom hovorí Biblia. Ježiš má božskú prirodzenosť. Ak

Ježiš nie je božskej podstaty, ale je len stvorená bytosť (teda napríklad jeden z anjelov), potom jeho smrť na kríži nemá žiaden zmysel, jeho obeť je zbytočná, je nezmyselná. Podľa Písma len obeť Božieho Syna, ktorý sa stal človekom, môže vykúpiť z hriechov a vín. Ak veríme v iného Krista než v Ježiša Krista, ktorý je Božím Synom, ktorý sa stal človekom, aby na kríž vyniesol naše hriechy a vzal náš trest za hriech, nemôžeme byť zachránení.

Prejdeme si niektoré biblické texty hovoriace o božstve Ježiša Krista. Začneme Listom Rímskym desiatou kapitolou a veršom 9: „Lebo keď vyznáš Pána Ježiša svojimi ústami a uveríš vo svojom srdci, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom sa verí na spravodlivosť, a ústami sa vyznáva na spasenie. Lebo Písmo hovorí: Nikto, kto verí v neho, nebude zahanbený. Lebo nie je rozdiel medzi Židom a Grékom, lebo ten istý Pán je Pánom všetkých, bohatý naproti všetkým, ktorí ho vzývajú. Lebo každý, kto bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ (Rímskym 10:9-13). To je veľmi známy verš pravdepodobne každému jednému z nás. Pavol sa tu snaží byť takým jednoduchým, akým len k Rímskym môže byť. Hovorí im: „Počuj, len jednoducho vyznaj svojimi ústami a uver vo svojom srdci, že Ježiš je Pán, a budeš spasený.“ Niet žiadnej diskusie o tom, o kom tu Pavol hovorí. Hovorí, že máme veriť v Ježiša Krista a verš 9 hovorí veľmi jasne, že máme veriť v Pána Ježiša. V tomto istom kontexte a v tomto istom duchu pokračuje verš 13, ktorý hovorí: „Lebo každý, kto bude vzývať meno Pánovo, bude spasený.“ A tak o čo tu teda ide? Argument používaný zo strany kultov a hlavne Jehovových svedkov je, že Ježiš je boh s malým „b“, ale že Boh s veľkým „B“ je Jehova. Argumentujú (tvrdia), že Jehova je zvláštne meno dané v Starom zákone len Bohu Otcovi, žiadnemu inému bohu. Jehova je ten Boh s veľkým „B“ a on je ten jeden jediný Boh (jediná osoba), ktorému sa aj budeme zodpovedať, a nie nikomu inému.

Ukážeme, že podstata je taká, že aj Ježiš Kristus je Jehova. Je rovnako Bohom (božskej podstaty), ako je Bohom Boh, o ktorom hovorí Starý zákon. Pavol v Rímskym 10:13 hovorí: „Vyznaj Pána Ježiša“ a „ktokoľvek bude vzývať (volať na) meno Pánovo, bude zachránený.“ Všimnime si, že verš 13 je priama citácia z knihy Joel 2:32 „A stane sa, že každý, kto bude vzývať meno Hospodinovo, unikne...“ Pavol teda cituje text z knihy Joel. Jediné meno, ktoré sa v Starom zákone používa pre Boha, je meno Jehova [JHVH]. A to je to meno, kvôli ktorému sú Jehovovi svedkovia takí znepokojení. [Toto meno „JHVH“, ktoré čítame: Jehova alebo Jahve, slovenské a české preklady nahrádzujú slovom/menom „Hospodin“. V anglickom preklade sa

používa slovo Lord – poznámka prekladateľa. Pozri tiež články o Božom mene v Solas číslo 13, zima 2011 – poznámka redakcie.]

Takže Joel 2:32 hovorí: „A stane sa, že každý, kto bude vzývať meno Jehova (Jahve), bude zachránený.“ A Pavol v Rímskym 10 hovorí „Ktokoľvek bude vzývať meno Pána Ježiša, bude zachránený.“ Pavol tým hovorí, že Pán Ježiš má bytie a meno Jehovu z večnosti. Jeho podstata a meno je Jehova [JHVH].

Ježiš Kristus je Pán a jediný spôsob, ako byť zachránený, je volať na tohto Ježiša, lebo podstata Ježiša Krista z Nazareta je tá istá ako podstata Jahveho. Môže teda niekto veriť, že Ježiš nie je Boh (nie je božskej podstaty) a pritom byť zachránený, keď Biblia hovorí, že Ježiš je Boh? Oni to odmietajú a hovoria: „Nie, Ježiš nie je Boh, nie je Jehova.“

Myslím, že Rímskym 10 hovorí dosť jasne, že nemôžeš byť zachránený, keď neveríš, že Ježiš je Boh. Môžeš mať nejaké nevedomosti a nejasnosti, ale hneď ako ti Pán ukáže (odkryje, zjaví) svoje Písma, musíš prijať vierou, uveriť a veriť, že Ježiš Kristus z Nazareta je Boží Syn – je Boh.

V knihe Zjavenie je Pán Ježiš Kristus opísaný ako „prvý a posledný“: „A keď som ho uvidel,

padol som k jeho nohám ako mŕtvy, a položil na mňa svoju pravú ruku a povedal mi: Neboj sa! Ja som prvý a posledný“ (Zjavenie 1:17). Titul „prvý a posledný“ je jasným poukazom na božstvo Pána Ježiša. Týmto titulom je v Starej zmluve opísané božstvo Boha Otca (Izaiáš 44:6 – „Ja som prvý a ja som i posledný“). Ján ďalej počuje: „a ten Živý. A bol som mŕtvy, ale hľa, som živý na veky vekov...“ (Zjavenie 1:18). Kto o sebe hovorí že bol mŕtvy? Zomrel Boh Otec? Nie, nikdy! Jedna jediná voľba, ktorá zostáva je: To je Ježiš Kristus z Nazareta. Tu v Zjavení čítame, že Ježiš Kristus robí všetky tieto prehlásenia (ja som prvý aj posledný, ja som večný) o sebe. A on aj je prvý aj posledný – spolu s Bohom Otcom tak, ako to prehlasuje aj v Jánovi 10:30 „Ja a Otec sme jedno.“

Ale Jehovovi svedkovia vám aj napriek tomu budú znova a znova opakovať, že Ježiš Kristus je stvorená bytosť: „Áno, on je veľký, je väčší ako ty a ja, je väčší ako anjeli, ale bol len stvorený. Je to najlepšie zo stvorení.“ Nuž, ale to nie je to, čo čítame v Zjavení. On o sebe hovorí: „Ja som Alfa aj Omega“ – teda večný.

Na konci knihy Zjavenie je toto isté prehlásenie urobené znova: „Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, prvý i posledný.“ (Zjavenie 22:13). Kto je zasľúbený, že príde znova a koho príchod očakáva spasený ľud? Očakáva Ježiša Krista! V Zjavení 22 o tom čítame od verša 12 až po verš 16. V týchto veršoch sa hovoriaci identifikuje ako Ježiš Kristus a Duch a nevesta hovoria: „Príď!“ (Zjavenie 22:17).

2. časť

Blahoslavení sú, ktorí nevideli a uverili

V ďalšom sa viac zamerajme na vyznanie apoštolov, učeníkov a postoj ranej cirkvi k božstvu Ježiša Krista.

V evanjeliu podľa Jána sa dozvedáme: „Ale Tomáš, jeden z dvanástich, zvaný Didymus, nebol s nimi, keď prišiel Ježiš. A tak mu hovorili tí druhí učenici: Videli sme Pána. Ale on im povedal: Ak neuvidím bodnutia hrebov na jeho rukách a nepoložím svojho prstu na miesta, bodnuté od hrebov, a nepoložím svojej ruky na jeho bok, neuverím.“ (Ján 20:24-25). Všetci učenici v prvý deň vzkriesenia videli Pána Ježiša Krista. Všetci okrem Tomáša, ktorý vtedy s nimi nebol, ale kvôli svojmu prehláseniu z verša 25 vošiel do histórie ako „neveriaci Tomáš“. Pán Ježiš k svojim učeníkom prišiel znova po ôsmich dňoch a vtedy už bol s nimi aj Tomáš (verš 26). Vo veršoch 26-29 v skutočnosti môžeme vidieť Kristov postoj k jeho deťom. Tomáš pochyboval, ale Kristus ho ani neprevalcoval, ani sa pred ním neskryl, ani mu nepovedal niečo ako: „Preto, že máš nedostatok viery, tak na teba dopustím nejaké utrpenie“, ale sa svojim učeníkom znova ukázal a povedal im: „Pokoj vám!“ (verš 26). Majte pokoj, nebuďte frustrovaní, ani pod tlakom, a obrátil

sa na Tomáša so slovami: „A potom povedal Tomášovi: Daj sem svoj prst a pozri moje ruky a daj svoju ruku a polož na môj bok a nebuď neveriaci, ale veriaci!“ (verš 27).

Týmito slovami akoby mu bol povedal: „Tomáš, ak sa ma naozaj potrebuješ dotknúť, tak sa na mňa pozri a dotkni sa ma – keď to chceš, môžeš to urobiť.“ Ako na Pánov prístup reagoval Tomáš? Tomáš odpovedal a riekol: „Môj Pán a môj Boh.“ Zastavil ho Pán Ježiš v tomto vyznaní a opravil ho v zmysle: „Nie, Tomáš, ja som len boh s malým „b“, ale existuje iný, a to je Boh s veľkým „B“? Alebo mu Ježiš povedal: „Nie Tomáš, ja som len Boží syn a som len jeden z anjelov“? Všimnite si, čo Tomášovi povedal: „... Tomášu, uveril si, že si ma videl...“ (verš 29). Čo Tomáš videl? Čomu Tomáš uveril? Tomáš vidí Krista a hovorí: „Teraz už verím, že ty si môj Pán a ty si môj Boh.“ Pán Ježiš prijal Tomášovo vyznanie: „A Ježiš mu povedal: Tomášu, uveril si, že si ma videl. Blahoslavení sú, ktorí nevideli a uverili.“ (verš 29). Pán vôbec nepokarhal Tomáša, ale práve naopak, prijíma to, čo mu Tomáš hovorí a dokonca ešte viac požehná tých, ktorí v neho uveria, aj keď svojimi očami neuvidia to, čo videl Tomáš.

V 1. liste Timoteovi čítame: „A vyznane veľké je tajomstvo pobožnosti: Boh zjavený v tele, ospravedlnený v Duchu, zjavený anjelom, kázaný pohanom, uverené mu na svete, hore vzatý v sláve.“ (1. Timoteovi 3:16). To je celkom jednoduché, najmä keď tento verš porovnáme s Ján 1:1 a 14 – Boh sa stal telom a tým Bohom v tele je Ježiš Kristus. Záver: Ježiš Kristus je Boh.

List Židom učí, že: Boh Otec hovorí o svojom Synovi: „... Tvoj trón, ó, Bože, na vek vek, a berla tvojho kráľovstva berlou priamosti... Preto ťa pomazal, ó, Bože, tvoj Boh...“ (Židom 1:8-9). Syn je rovnako Bohom ako je Otec Boh v zmysle podstaty jeho bytia (jestvovania, existencie). Autor listu Židom v týchto veršoch hovorí aj o anjeloch a tieto verše vlastne popierajú tvrdenie, že Ježiš by bol najvyšší druh anjela. Vo veršoch 6 a 7 hovorí o anjeloch, ale vo verši 8 čítame,

že o Synovi hovorí tak, že ho oddeľuje od anjelov (pozri tiež Židom 1:13). O Synovi hovorí niečo úplne odlišné ako o anjeloch.

Verš Kolosenským 1:15, ktorý hovorí o Ježišovi Kristovi, že je „prvorodený všetkého stvorenstva“, Jehovovi svedkovia používajú k tomu, aby dokázali svoje tvrdenie, že Ježiš je stvorený, a teda nemá božské bytie. Ich postup vlastne len ukazuje to, ako veľmi môžu byť zneužitie niektoré verše. Vo verši 15 čítame slová: „prvorodený všetkého stvorenstva.“ Oni na to hovoria: „Vidíš, on je prvý medzi všetkým stvorením. Teda je prvorodený, a to znamená, že je stvorený ako prvý!“ A aby svoje tvrdenie posilnili, ďalej ti povedia: „Ukážeme ti iný verš, ktorý hovorí, že Ježiš je prvorodený“ a zacitujú verš Matúš 1:25, v ktorom sa uvádza, že Ježiš bol prvorodený Márie. A ty tam potom sedíš a plačeš: „Ó, nie! Veď Ježiš nie je Boh!“ Oni však úplne zneužívajú túto pasáž z listu Kolosenským. Prvorodený neznamena vždy: narodený prvý. Prvorodený v Písme niekedy znamená aj dominantný, prvotný. Ten dominantný, ten, na ktorého sa máme pozeráť, ten, ktorý je nad všetkým. Ukážeme si to z 1. Mojžišovej z kapitoly 41.

„A Jozef nazval meno prvorodeného Manasses...“ (1. Mojžišova 41:51). Takže, aké meno dostal prvorodený? Odpoveď: Manasses. Bol to Manasses, ktorý sa Jozefovi narodil prvý. „Meno druhého nazval Efraim...“ (verš 52). Jozefov syn, ktorý sa narodil druhý, dostal meno Efraim. Jozef mal dvoch synov: Prvorodený (prvý v poradí narodenia) je Manasses, druhorodený (druhý v poradí narodenia) je Efraim. Zatiaľ je to veľmi jednoduché. Teraz si ale prečítajme nasledovný verš: „...lebo som Izraelovi Otcom a Efraim je môj prvorodený.“ (Jeremiáš 31:9). No, ale podľa poradia v akom sa Jozefovi synovia narodili, prvý sa narodil Manasses. Boh Manassesu neprehliadol. Manasses len nebol v Božích očiach jeho prvorodený ako vyvolený, ako prvotný, ako ten, ktorému patrí prvé miesto. Manasses nebol ten, ktorého Boh chcel urobiť dominantným v národe Izrael, ale bol ním Efraim. Preto je v Jeremiášovi prvorodeným označený Efraim. Vidíme, že prvorodený určite neznamena doslovne prvorodený – neznamena doslovne: narodený prvý, lebo Efraim sa nenarodil ako prvý.

Vráťme sa naspäť a všimnime si, či predchádzajúce vysvetlenie významu slova prvorodený zapadá do kontextu citovaného textu z Kolosenským prvej kapitoly. Čítajme túto pasáž tak, že vo verši 15 slovo prvorodený nahradíme slovom dominantný (prvotný). Zisťujeme, že všetko to, čo hovorí list Kolosenským je, že On (Ježiš Kristus) je ten dominantný nad stvorením, je ten prvotný nad Cirkvou, On je ten jeden, na ktorého sa Boh pozerá pred všetkým a všetkými.

Spomínaní ľudia, ak sa niekedy dostanete do diskusie s nimi, vás privedú aj do ďalších textov. Jeden z nich môže byť aj nasledovný: „Hospodin [Jehova] si ma nadobudol za počiatok svojej cesty, pred všetkými svojimi skutkami, pred všetkými časmi. Ustanovená som od veku, od počiatku, prv ako bola zem.“ (Príslovia 8:22-23). Oni povedia: „Pozri, to je Ježiš.“ A čítajú ďalej tento text: „keď ešte nebolo priepastí, bola som splodená, keď ešte neboli pramene zaťažené vodami, prv ako boli vrchy zapustené do základov.“ (verš 24). A pokračujú v texte ďalej: „a bola som pri ňom dielovedúcim a bola som všelijako jeho rozkošou deň ako deň hrajúc sa pred ním každého času“ (verš 30). Potom povedia: „Pozri, Ježiš bol s Bohom pri stvorení. On bol priamo tam, pri ňom, ako taký pomocník Boha. Ale Ježiš bol stvorený a takýmto spôsobom bol svet stvorený cez Ježiša – ako pomocníka, ale pritom aj sám Ježiš je stvorený.“

Títo ľudia nenávidia kontext preto, že by zruinoval celú ich argumentáciu. Preto vám ani túto ôsmu kapitolu nečítajú celú a od začiatku. Pozrieme sa teraz na kapitolu 8 od začiatku, aby sme porozumeli kontextu, o čom je celý jej text. „Či azda múdrosť nevolá a umnosť nevydáva svojho hlasu? Na vrchu vysokých miest, pri ceste, na rozcestí stojí“ (verše 1 a 2). Prvý verš dáva kontext toho, o čom sa vlastne v tejto kapitole hovorí. Podstatou kapitoly 8 v Prísloviach je múdrosť. Stvorená múdrosť od Boha. Múdrosť je ona! Všimnime si, že to je ona, nie On. Opýtajte sa toho kto vám takto argumentuje: „Ty veríš v ženského Mesiáša?“ On ti odpovie: „Samozrejme že nie!“ Tu sa však hovorí o múdrosti ako o žene. Nedajme sa takýmto zviať, zmiast', lebo oni vytrhávajú verše z kontextu.

Uzavrime štúdium otázky božstva Ježiša Krista ešte jednou pasážou z listu Filipským: „Lebo nech je také zmýšľanie vo vás, aké bolo aj v Kristu Ježišovi“ (Filipským 2:5). Pripojíme k nemu aj verš 6: „ktorý súc v podobe Boha nepovažoval toho za lúpež byť rovný Bohu“ Pavol tu hovorí: „Ježiš je vo svojej samotnej podobe Bohom, je božskej podstaty (bytia). Keď Ježiša pokladáme za rovného s Bohom, tak tým Boha neokrádame o nič preto, lebo Ježiš Kristus je Boh vo svojej podstate.“ Verš 7 vysvetľuje všetky možné problémy, ktoré by z tohto miesta (a aj iných) o jeho božstve mohli vzniknúť. Tento verš hovorí: „ale sám seba zmaril prijímúc podobu sluhy a stal sa podobný ľuďom.“ Ježiš Kristus nechal všetku svoju autoritu a moc v rukách Otca, aby Otec s ním naložil, ako sám uzná. Ježiš Kristus sa stal človekom, ale nikdy neprestal byť Bohom. On sám seba učinil ničím a dobrovoľne závisel na Otcovi. Nikto od neho nezobral jeho autoritu. On sa jej vzdal dobrovoľne sám od seba. Táto pasáž končí veršami 10 a 11: „aby sa v mene Ježiša sklonilo každé koleno bytostí ponebeských a pozemských i podzemských, a každý jazyk aby vyznal, že Ježiš Kristus je Pánom, na slávu Boha Otca.“ Klaniame sa Pánovi Ježišovi Kristovi a pritom vieme, že sa neklaniame ničomu a nikomu inému iba samotnému Bohu. Neklaniame sa ani anjelom (Zjavenie 19:10 a tiež 22:8-9). Klaniame sa Ježišovi Kristovi a svojim jazykom vyznávame, že „Ježiš je Pán“.

Odkiaľ berie Pavol tento princíp opísaný v liste Filipským 2:5-11? Berie ho z knihy proroka Izaiáša. Najprv si všimnime verš 18, aby sme vedeli, kto tu hovorí: „Lebo takto hovorí Hospodin [Jehova]...“ (Izaiáš 45:18). Hovorí Jahve a pokračuje: „Prisahal som sám na seba, slovo vyšlo z úst spravodlivosti, ktoré sa nevráti späť, že sa mne skloní každé koleno, že na mňa bude prisahať každý jazyk.“ (verš 23).

Tu, v Izaiášovi je uvedený ten istý princíp, o ktorom hovorí Pavol v liste Filipským. Jehova, Boh, v Izaiášovi hovorí „... že sa mne skloní každé koleno, že na mňa bude prisahať každý jazyk.“ A vo Filipským 2 čítame: „aby sa v mene Ježiša sklonilo každé koleno... a každý jazyk aby vyznal, že Ježiš Kristus je Pánom...“

Nemajme žiadne pochybnosti o tom, že Ježiš Kristus je Bohom v zmysle jeho bytia a podstaty. Je to tak preto, lebo je Božím Synom. Táto skutočnosť, že Ježiš Kristus je Boh, je neoddeliteľná od kresťanskej viery. Nie je to predmet vyjednávania. Sú niektoré rozdielne veci (učenia, chápania), napriek ktorým môžeme mať spoločenstvo s inými veriacimi. Ak niekto napríklad neverí, že existuje vytrhnutie Cirkvi, ale verí, že Ježiš Kristus je Boh a Pán, a že jeho obeť je dostatočná na spasenie, tak potom sme stále bratia v Kristovi. Ale ak mi nejaký človek tvrdí, že Ježiš Kristus nie je Boh a nikdy sa nepoddá myšlienke a neprijme, že Ježiš Kristus je Boh, potom tento človek aj napriek tomu, ak ho vyznáva ako Pána, tak vyznáva iného Krista a nie Ježiša Krista Božieho Syna. Takýto človek nevyznáva toho Krista, o ktorom sa píše v Biblii, a s takým nie sme duchovní bratia. Ježiš Kristus je Boží Syn, rovnakej božskej podstaty (prirodzenosti) ako Boh Otec – toto je jeden zo základov, fundamentov biblickej kresťanskej viery, preto z tohto nemôžeme nijako ustúpiť, alebo urobiť akýkoľvek kompromis, lebo Písma jasne ukazujú, že Ježiš Kristus je Boh.

Dovoľte mi ku svedectvu a skúsenosti kazateľa Pirschela pridať aj moju osobnú skúsenosť. Pred nejakým časom som bol na služobnej ceste na Kanárskych ostrovoch. Samotný pobyt na tomto nádhernom súostroví bol pre mňa veľmi vzrušujúci a exotický, preto nie je prekvapujúce, že skoro ráno, ešte pred raňajkami a zahájením konferenčného dňa, som nadšene vyskočil z postele a utekal na pláž, aby som sa stihol okúpať skôr ako začnú prednášky, na ktorých som nechcel chýbať. Cestou z hotela na pláž som na rohu ulice stretol jednu pani. Ulice boli takto zavčas rána ľudoprázdné – stála tam len ona a ja. V ruke držala bibliu. Podľa spôsobu, ako ma oslovila, mi hneď bolo jasné, že je Jehovova svedkyňa, a že napriek tomu, že je tam na dovolenke a z veľkej diaľky (z Veľkej Británie), svoj dovolenkový deň začína svedčením na ulici. Dali sme sa do reči. Ona rozprávala spôsobom, ktorý bol ako podľa šablóny, zhodný s tým, čo som už poznal z iných stretnutí so Svedkami u nás doma. Mala nekonečne veľa času. Po nemalej chvíli som ju zastavil a vysvetlil som jej, že som kresťan, že som uveril v evanjelium Ježiša Krista a vierou prijal odpustenie hriechov a dar večného života. Tiež som jej povedal, že viem čomu veria Svedkovia. Aby sme nestrácali čas, povedal som jej priamo, že veríme v odlišné evanjeliá, a to, ktorému verí ona, nemá moc spasiť dušu hriešnika. Priamo som ju viedol k otázke božstva Pána Ježiša Krista. Priviedol som ju k tomu, aby sme si tam na mieste prečítali začiatok evanjelia Jána a prvú kapitolu listu Židom. Vtedy táto pani veľmi zneistela. Skúsila na mňa ešte vytiahnuť rovnaký argument ako to opisuje Jesse vyššie v jeho svedectve. Keď som jej naň odpovedal protiargumentom, tak tá pani, ktorá dovtedy mala hodiny a hodiny času, spanikárila a v chvate mi oznámila, že sa už musí ponáhľať, že už musí odísť – a doslovne odo mňa utiekla.

Toto stretnutie bolo pre mňa ponaučením, lebo som si uvedomil, aké dôležité je byť vystrojený Božím slovom a byť kedykoľvek pripravený vydať počet o svojej viere v Pána Ježiša Krista a o nádeji, ktorá leží v nás.

Pre mňa osobne sú začiatok evanjelia Jána a prvá kapitola listu Židom „nepriestrelné“ a jednoznačné pasáže zjavujúce a vyučujúce božstvo Ježiša Krista. Nedokážem celkom porozumieť, ako sa dokáže niekto týmto textom vyhnúť spôsobom, že povie, že v texte na začiatku evanjelia Jána je vzťahom na Ježiša Krista – Boha, použité malé písmeno „b“.

Prvé dva verše Jánovho evanjelia hovoria o tom, čo bolo na počiatku, teda vtedy, keď ešte nebolo nič stvorené. Hovoria, že (citujem): „Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. Ten, to Slovo bolo na počiatku u Boha.“ (verše 1 a 2). Potom Ján vo verši 14 vysvetľuje, že toto Slovo, ktoré bolo na počiatku, a ktoré, to Slovo, bol Boh, sa stalo telom – a tu a ďalej opisuje Ježiša Krista z Nazareta, o ktorom to svedčil a vydal svedectvo aj Ján Krstiteľ (verš 15 a hlavne ďalšie verše od verša 19). V týchto veršoch výraz na počiatku znamená: pred čímkoľvek iným, pred čímkoľvek stvoreným. A na počiatku (pred čímkoľvek stvoreným) bol len Boh (s veľkým „B“) a On je večne existujúca bytosť – a preto tam na počiatku ešte neboli ani žiadni bohovia s malým „b“. To, čo bolo na počiatku, to bol len Boh s veľkým „B“. Písmo o bohoch s malým „b“ hovorí vždy len vzťahom na stvorené bytosti (ľudí, či ponebeské mocnosti), ktoré ešte na počiatku neboli.

Redakčne spracoval: Peter Vajda

Poznámky:

¹ božstvo – v zmysle božskej podstaty bytia jediného večného Boha, nie v zmysle pomnožného čísla označenia bohov s malým "b".